

Resultat

FRÅN SKOGFORSK NR. 3 2012

jobbaiskogen.se

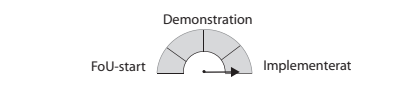
– nytt webbstöd för bättre drivningsarbete

Jobbaiskogen.se är en webbaserad kunskanskanal med syfte att öka produktiviteten i drivningsarbetet inom svenskt skogsbruk. Sajten ger den senaste kunskapen genom t.ex. kalkylverktyg, praktiska exempel och förebilder, filmer, och checklistor. Sajten ska också vara källa för inspiration och en mötesplats, där besökarna kan dela med sig av sina erfarenheter och lära av andra.

I första fasen testas och utvärderas konceptet. I fas två är målet att jobbaiskogen.se ska integreras med Skogforsks övriga kunskanskanaler.

Erik Viklund
erik.viklund@skogforsk.se
Tel 018-18 85 40

"Fler webbplatser med tydligt målgruppsfokus är en del av Skogforsks nya kommunikationsstrategi."

5 bra tips från jobbaiskogen.se

Nu lanserar Skogforsk en ny webbtjänst för effektivare drivningsarbete, med tips på bra tekniklösningar och arbetssätt, filmer, checklistor, räkneexempel och kalkyl-hjälpmiddel. Här ger vi fem exempel från den nya sajten. Välkommen till jobbaiskogen.se!

Effektivareskotning med griptilt

Griptilt är en ny teknik som ger effektivare skotning, lägre bränsleåtgång och dessutom minskar skadorna vid gallring.

Med griptilt kan virkesknippet ställas på högkant och därmed manövreras smidigare mellan träden. Det blir lättare att lägga ihop två knippen till ett och att placera virket rätt på lasset. Även skadorna på skogen har visat sig minska väsentligt med tilt. En annan fördel som förarna märkt är att gungningar och knyckar reduceras, vilket är skonsammare mot såväl förare som maskiner.

Räkneexempel

Enligt Skogforsks studie i en gallring med 300 meters transportavstånd betalar sig tekniken snabbt.

Anta att en gallringsskotare skotar 30 000 m³fub per år och att en m³fub kostar 60 kronor att skota. Om produktiviteten då ökar med 5-10 procent så kommer samma skotare hinna köra 31 500-33 000 m³fub/år. Dessa extra kubikmeter ger då en ökad intäkt om 90 - 150 000 kronor (den extra volymen x 60).

Med andra ord är investeringskostnaden på knappa 60 000 kr intjänad redan efter fyra till åtta månader.

Minska tomgångskörningen – spara 50 000 kr/år!

Om du undviker onödig tomgångskörning kan du spara nästan 50 000 kronor varje år. Det visar erfarenheter från olika bränslebesparande projekt.

En skogsmaskin körs 3 200 motortimmar/år och en normal tomgångsandel är 22 procent. Det motsvarar vid tvåskift 700 timmar per år. Men med lite omsorg kan du sänka tomgångstiden till 15 procent – en minskning med cirka 220 timmar per år.

Förbrukningen vid tomgång är 2,8 lit/tim. Du spar alltså in 600 liter diesel per år (220 x 2,8).

– Om maskinen under året i snitt drar 12 liter/tim är den totala förbrukningen 38 400 liter. Bränslebesparingen vid minskad tomgångskörning blir alltså drygt 1,5 procent.

En maskin som går på tomgång drar inte bara bränsle, varje timme kostar också i avskrivning och förlorad garantitid. Den totala besparingen kan uppskattas till 200 kr per timme.

Om den totala tomgångstiden kan minskas med 220 timmar enligt ovan blir besparingen ca 50 000 kr per år.

Korta avbrott är dyra avbrott

Lönsamhet och produktivitet beror förstås på hur väl du kan utnyttja maskiner och arbetskraft. Att avbrott ska undvikas är ju en självklarhet. Men hur mycket påverkas produktionen och lönsamheten av de korta stoppen under en dag?

Som ett exempel har vi tagit "15 minuters extra flytt-tid" i form av att man inte kommer igång direkt när man har kommit till ett nytt objekt, eller på grund av "tidstjuvar" (telefon, sms, besök, dåliga traktordirektiv etc).

Räkna själv!

Med ett enkelt excelverktyg på jobbaiskogen.se kan du själv räkna på hur tidstjuvarna påverkar din lönsamhet. Du kan själv påverka medelstamvolym och genomsnittlig ersättningsnivå i kalkylen, resten bygger på generella antaganden.

Bygga bro eller inte?

Tjänar du på att bygga en bro över ett vattendrag istället för att köra runt? Hur mycket måste körvägen kortas för att det ska vara lönsamt? Räknenudden för broar ger svaren!

Brobygge är en åtgärd som ofta krävs vid skotning för att ett vattendrag och dess ekosystem inte ska skadas. Om bron byggs av material från platsen och sedan lämnas kvar åt grotskotaren och markberedaren är den en riktigt bra investering. Dessutom finns det ekonomiska vinster att göra tack vare den kortade körsträckan.

Genom att mata in uppgifterna för just dina förhållanden i räknenudden på jobbaiskogen.se kan du se när det blir lönsamt att lägga tid och material på att bygga en bro och när det är bättre att köra en längre sträcka.

Hur stort behöver avlägget vara?

Hur stort behöver egentligen avlägget vara?

För att skotaren ska kunna lossa virket på ett effektivt sätt behövs ett tillräckligt stort avlägg. Formeln nedan ger en grov uppfattning om hur stort det bör vara: *Dividera den totala förväntade virkesvolymen med 10 och lägg till fem löpmeter för varje vält (är ofta samma som sortiment).*

Exempel:

En avverkning beräknas ge totalt 650 m³f. Man tar ut 6 sortiment, som läggs i varsin vält. Då behöver avlägget vara minst 95 löpmeter ($650/10 + 5 \times 6 = 95$ meter)

Formeln bygger på att en löpmeter vält innehåller ungefär 10 m³f (gäller vid fallande längder ca 4,5 m och 4 meters medelhöjd på vältan). Till detta läggs ca 5 löpmeter per vält för att kompensera för den extra sträcka som går åt vid början och slutet på varje vält.

Tänk på att...

- ett sortiment som bara innehåller en liten volym, mindre än ca 40 m³f, behöver normalt ett något större utrymme, eftersom vältan inte når upp till 4 meters höjd.
- ett sortiment med en fast längd på 3 meter kräver ca 50 % mer utrymme än ett sortiment med medellängden 4,5 meter.

Hur stort behöver avlägget vara?

För att skotaren ska kunna lossa virket på ett effektivt sätt behövs ett tillräckligt stort avlägg.

Effektivare skotning med griptill

En tillbar grip har visat sig vara uppåt tio procent snabbare än en konventionell grip.

Avverka rätt vid låga virkesförråd

Metoden passar engreppsskördare i bestånd med lågt virkesförråd, under ca 120 m³ per hektar, och goda

Snabbare arbete

Hur stort behöver avlägget vara?

För att skotaren ska kunna lossa virket på ett effektivt sätt behövs ett tillräckligt stort avlägg. Formeln nedan ger en grov uppfattning om hur stort det bör vara.

Slutavverka dubbelsidigt i klen skog och sämre terräng

För den drivne föraren passar den dubbelsidiga avverkningen metoden i alla typer av bestånd där man inte ska grotpassa, även om den passar allra bäst i klenare skog och vid sämre terrängförhållanden.

[Läs mer](#)

3 plus 3 plus 2 ger mer

Långa skift är påfrestande för en maskinförare och mot slutet sjunker uppmärksamheten. Hos Jutos skog består ett skift av av 3 + 3 timmar i maskin + 2 timmars planering i fält. [Läs mer](#)

Lägg upp virket på rätt sätt

Instruktionen beskriver hur du ska placera och lägga upp virke vid väg så att det är både trafiksäkert och praktiskt för hanteringen av virket. [Läs mer](#)

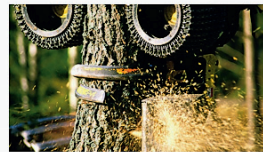
Enkelskift eller tvåskift?

Skogsmaskiner körs idag oftast i tvåskift. Det gör att de fasta kostnaderna för skogsmaskinerna fördelas på en stor årsvolym. Men med låga räntor blir enkelskiftet mer intressant, vilket ger förarna ett mer "normalt" socialt liv. [Läs mer](#)

Enkelsidig metod - tips vid slutavverkning

Vid slutavverkning med engreppsskördare kans det ibland vara effektivt att fälla en stam och sedan köra fram cirka 3 meter innan den upparbetas. [Läs mer](#)

Analysera ditt arbete grundligt

En stor andel processstid brukar ses som positivt, då matning och kapning är det som är själva produktionen för en skördare. Men det antagandet gäller bara under förutsättning att aggregatet funkar optimalt. [Läs mer](#)

jobbaiskogen.se – new online support for logging activities

jobbaiskogen.se is a web-based information channel aimed at improving productivity in logging in Swedish forestry. The site presents the latest developments through, for example, calculation tools, practical examples and prototypes, films and checklists. The site will also serve as a source of inspiration and a forum, where visitors can share their experiences and learn from one another. In the first phase, the concept is being tested and evaluated, and in phase II, the objective is to integrate jobbaiskogen.se with Skogforsk's other information channels.

jobbaiskogen.se - Skogforsks nya sajt för effektivare drivning.

Från utveckling till tillämpning

Lanseringen av jobbaiskogen.se är det senaste steget i Skogforsks nya kommunikationsstrategi. Ledorden i strategin är mer nytta och mer kontakt med målgrupperna. Under de närmaste åren kommer allt mer av kunskapskommunikationen att ske digitalt via webb och digitala nyhets-

brev. Lanseringen av smalt avgränsade webbplatser med tydlig målgrupp är ett led i det arbetet. Parallellt med det spåret sätter vi också mer fokus på personliga möten och andra kanaler för att bygga starkare kontakt mellan Skogforsk och yrkesverksamma i svenskt skogsbruk.